

IGA

Institutt for
gruppeanalyse og
gruppepsykoterapi

Litteraturliste til seminar i basal psykoanalytisk teori (BPT)

(gyldig fra januar 2018)

knyttet til utdanningsprogrammene i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse

Formålet med teori-kurset er:

- Bli fortrolig med utviklingen av psykoanalytisk teori
- Lære hva en psykodynamisk holdning og tenkemåte innebærer
- Lære å behandle nøkkelbegreper slik at de kan diskuteres ut fra egen praksis

Undervisningsform: Seminarmodell som innebærer selvstudium. Kandidatene legger etter avtale frem teori fra litteraturlisten til drøftelse i teorigruppene.

Pensum:

- Mitchell, S. A., & Black, M. J. (1995). Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought. Basic Books, New York. (Bok er markert med * i oversikten for hver samling)

Anbefalt videre lesning (eller som oppslagsverk):

- Freud, S (1905) Bruddstykke av en hysterianalyse. Cappelen akademisk (ny utg 2007)
- Gullestad, S.E og Killingmo, B. (2013) Underteksten. Psykoanalytisk terapi i praksis. Universitetsforlaget, Oslo.
- Gabbard, G.O. (2010) Long-term psychodynamic psychotherapy. Am. Psych. Ass., Arlington.
- Milton, J., Polmear, C., & Fabricius, J. (2011) A short introduction to Psychoanalysis. Sage, LA
- Laplanche, J. & Pontalis, J. B. (1988). The Language of Psychoanalysis. Karnac Books, London

Det vil på hvert delkurs gjennomgå ulike tema, og under hvert delkurs er det listet opp hva man skal ha lest:

Tema 1. samling: Psykoanalyse på Freuds tid og i dag.

Freud (1917/1929) Forelæsninger til indførelse i Psykoanalyse. Kap 1. Første forelæsning, indledning. Gyldendal Norsk Forlag, Oslo

*Mitchell, S. A., & Black, M. J. (1995). Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought. Basic Books, New York. Kapittel 1: Sigmund Freud and the classical psychoanalytic tradition.

Milton, Polmear & Fabricius (2011) A short introduction to psychoanalyses (2.ed) Kapittel 1: What is psychoanalysis?

Feldman, Michael (2005). The Oedipus complex 1 s153-165. I Budd, Susan & Rusbridger, Richard (red.)(2005). Introducing Psychoanalysis. London and New York: Routledge

Stänicke, E. og Stänicke, L.I. (2012) Psykoanalyse og klinisk helsearbeid. I Sissel Gilbert, Erik Stänicke og Fredrik Engelstad (red). Psyke, Kultur og Samfunn. Abstrakt forlag, Oslo. s 141-158

Tema 2. samling: Freud

Sjögren, L. (2007). Sigmund Freud. Mannen og verket. Oslo: Aschehoug.

Kap. 2 Den store oppdagelsen,- hysteriens språk. Finnes også tilgjengelig som pocketbok på svensk.

[Lenke til boken i Nasjonalbiblioteket: www.nb.no/nbsok/nb/6d763df3158ec27d65e80c191d37c446?lang=no#0](http://www.nb.no/nbsok/nb/6d763df3158ec27d65e80c191d37c446?lang=no#0)

Freud, S. (1912). The dynamics of transference. Standard Edition. 12:99-108

Almond, R. (2012) Freud's «The Dynamics of transference» one hundred years later. Journal of American

Psychoanalytic Association. 59, 1129-1156.

Freud, Sigmund (1914). Erindre, gjenta og gjennomarbeide. (S. Dahl, overs.) I Freud, S. (2011). Mellom psykoanalyse og litteratur. (I. Engelstad & J. Øverland, red.) Oslo: Gyldendal.

Quinodoz J.M (2018). An introduction to Sigmund Freud: Chap 8, The transference, the psychoanalytic setting and technique

Tema 3. samling: Egopsykologi

*Mitchell, S. A, & Black, M. J. (1995). Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought. Basic Books, New York. Kapittel 2: Ego psychology.

Killingmo, B. (1989). Conflict and Deficit: Implications for Technique. Int. J. Psycho-Anal., 70:65-79. (for de med tilgang til PEPWeb; [Lenke til artikkelen](#))

Killingmo, B. (2006). Trenger vi strukturbegreper? Egopsykologi i nytt hus. Tidsskrift for Norsk Psykologforening, 38, 1030-1040.

Catia Galatavioten (2005) The defences s 15-38. I Budd, Susan & Rusbridger, Richard (red.) Introducing Psychoanalysis. London and New York: Routledge

Gabbard, G.O (2010) Long term psychodynamic therapy. American Psychiatric Association, Arlington. Kap 6 Working with resistance.

Tema 4. samling: Interpersonlig/ relasjonell psykoanalyse

*Mitchell, S. A, & Black, M. J. (1995). Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought. Basic Books, New York. Kapittel 3: Harry Stack Sullivan and interpersonal psychoanalysis.

Mitchell, S.A. (1991). Wishes, Needs, and Interpersonal Negotiations. Psychoanalytic Inquiry, 11(1/2):147-170.

Binder, P.E. (2012) Før og nå. Relasjonell psykoterapi og forståelsen av overføring. I R. Ulberg, A.G. Hersoug & T. Knutsen (Red.) Psykoterapi i utvikling. Akademika forlag, s 47-61.

Zachrisson, A. (2008) Motoverføring og endringer i synet på den psykoanalytiske relasjonen. Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 45, nummer 8, side 939-948

Gullestad, S & Killingmo, B (2013) Den analytiske holdningen s 166-174. Underteksten. Universitetsforlaget, Oslo.

Tema 5. samling: Klein og ny-kleinianerne

*Mitchell, S. A. & Black, M. J. (1995). *Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought*. Basic Books, New York. Kapittel 4: Melanie Klein and contemporary Kleinian theory.

Klein, M. (1959). Our adult world and its roots in infancy. *Hum. Relat.* 12, 247-263. I boka *Envy and gratitude & other works 1946-1963*. Delacorte Press/Seymore Laurence (1975).

Fonagy, P. (2008) Being envious of envy and gratitude. I P. Roth & A. Lemma (red) *Envy and gratitude revisited*. Karnac, London. s 201-210

Heimann, P. (1950). On Counter-Transference. *International Journal of Psycho-Analysis* 31:81-84

Ogden, T. (1979) On Projective Identification. *International Journal of Psycho-Analysis* 60: 357-373.

Tema 6. samling: Objektrelasjonsteori

*Mitchell, S. A. & Black, M. J. (1995). *Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought*. Basic Books, New York. Kap 5: The British object relations school: W. R. Fairbairn and D. W. Winnicott

Winnicott D. W. (1968) The Use of an Object and Relating Through Identification. Kapittel 6 i *Playing and Reality* (1971) , Tavistock 10s eller *Transitional Objects and Transitional Phenomena*

Ferenczi, S. (1988). Confusion of Tongues Between Adults and the Child—The Language of Tenderness and of Passion. *Contemp. Psychoanal.*, 24:196-206

Bowlby, John (1988). Attachment, communication, and the therapeutic process. Kap. 8 i Bowlby, J. *A Secure Base*. Routledge. (på dansk: Tilknytning, kommunikation og den terapeutiske proces. Kap. 8. i Bowlby (1988/1994) *En sikker base*. København: Det lille forlag)

Fonagy, P (2001) Attachment theory and psychoanalysis. Kap 7 *The independent School of British Psychoanalysis and Its Relation to Attachment Theory*

Tema 7. samling: Erikson, Kohut og utviklingspsykologi

*Mitchell, S. A. & Black, M. J. (1995). *Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought*. Basic Books, New York. Kapittel 6: Psychologies of identity and self: Erik Erikson and Heinz Kohut

Eagle, M.N. (2011) *From Classical to Contemporary Psychoanalyses*. Kap 7. Conceptions of object relations theory in contemporary psychoanalytic theories.

Johannessen, R. (2012). Utvikling alltid i relasjon. Psykodynamisk utviklingsteori. I R. Ulberg, A.G. Hersoug & T. Knutsen (Red.) *Psykoterapi i utvikling*. Akademika forlag

Stern, D. N. (1985) *Spedbarnets interpersonlige verden*. Gyldendal akademisk (ny utg 2003). Kap 1: Utforskning av barnets subjektive erfaring: en sentral rolle for bevisstheten om selvet, kap 6: Fornemmelsen av et subjektivt selv I: oversikt, kap 7: Fornemmelsen av et subjektivt selv II: affektinntoning.

Kernberg, O.F. (2015) Neurobiological correlates of object relations theory: The relationship between neurobiological and psychodynamic development. *International Forum of Psychoanalysis*. 24, 38-46.

Tema 8. samling: Drøm, fantasi og avslutning, samt Psykoanalytiske kontroverser og nøkkelbegreper

Gabbard, G.O (2010) Long term psychodynamic therapy. American Psychiatric Association, Arlington.

Kap 7. Use of dreams and fantasy in psychodynamic therapy og

kap 9. Working through and termination

*Mitchell, S. A, & Black, M. J. (1995). Freud and Beyond – A History of Modern Psychoanalytic Thought.

Basic Books, New York. Kap 8. Controversies in theory og kap 9. Controversies in technique

Nøkkelbegreper:

- Dynamisk
- Det ubevisste
- Topografisk modell: Bevisst/ førbevisst/ ubevisst
- Strukturmodell: Id/ Jeg / Overjeg
- Indre konflikter
- Overføring/ Motoverføring
- Affekt/ følelse/ emosjoner
- Motstand
- Libido
- Seksuelle utviklingsstadier; oral, anal, ødipal, latensfasen
- Ødipus komplekset
- Forsvars mekanismer: f.eks Fortregning, reaksjonsdannelse, projetiv identifikasjon, benektning, splitting,
- Drøm
- Mentale representasjoner
- Indre objekter
- Objektrelasjoner
- Regressjon
- Fantasi/ ubevisste fantasier
- Paranoid schizoid posisjon vs depressiv posisjon
- Containment /romming
- Overgangsobjekt
- Falskt selv
- Holding
- Selvet og selvobjekter
- Tvillingoverføring, speilingsoverføring og idealiserende overføring
- Utviklings perspektiv
- Gjennomarbeiding
- Avslutning